

موسویان: برای کسینجر متاسفم / او به دنبال افزایش اختلافات هسته‌ای است

دیپلمات سابق کشورمان طی یادداشتی اظهارات اخیر کسینجر مشاور امنیت ملی اسبق آمریکا درباره مذاکرات هسته‌ای با ایران را نقد کرد.

به گزارش گروه بین‌الملل خبرگزاری آنا، سید حسین موسویان دیپلمات سابق کشورمان این نقد طی یادداشتی در پایگاه تحلیلی المانیتور منتشر کرد.

کسینجر سیاستمدار مشهور آمریکایی اخیراً در اظهاراتی با انتقاد از مذاکرات فعلی برای حل و فصل مسائل مربوط به برنامه هسته‌ای ایران گفته بود تاثیر این روش، حرکت از جلوگیری از انتشار سلاح‌های اتمی به سمت مدیریت آن است. وی افزود: اگر کشورهای دیگر در منطقه به این جمع‌بندی برسند که آمریکا با نوعی از توانمندی غنی‌سازی که برای تولید بمب ظرف یک سال کافی است موافقت کرده و اگر آنها هم بر داشتن قابلیت مشابه اصرار کنند ما در جهانی با سلاح‌های گسترش یافته اتمی زندگی خواهیم کرد که هر کسی به مرحله دستیابی به سلاح بسیار نزدیک است.

دیپلمات سابق کشورمان که اکنون محقق میهمان در دانشگاه پرینستون است در یادداشت انتقادی خود به این اظهارات نوشته است: محمدجواد ظریف وزیر امور خارجه و علی اکبر صالحی رئیس سازمان انرژی اتمی ایران در تاریخ ۲۱ فوریه (دوم اسفند) برای گفت‌وگوی متقابل با وزیر امور خارجه آمریکا، جان کری و وزیر انرژی آمریکا، ارنست مونیز به ژنو رفتند.

حسین فریدون دستیار ویژه رئیس جمهوری نیز به منظور تسهیل روند مشاوره و هماهنگی، تیم هسته‌ای ایران این دور از مذاکرات حضور پیدا کرده است. این دور از مذاکرات در بالاترین سطح مذاکرات دو جانبه میان مقامات ایران و آمریکا پس از انقلاب جمهوری اسلامی در سال ۱۳۵۷ برگزار می‌شود زیرا مذاکرات هسته‌ای بین ایران و قدرت‌های جهانی به حساس‌ترین مرحله و فاز نهایی خود رسیده و شانس رسیدن به توافقی نهایی بیش از ۵۰ درصد شده است.

اما کسینجر درباره رایزنی‌های دیپلماتیکی که در حال حاضر جریان دارد، می‌گوید: «تاثیر این رویکرد، حرکت از منع گسترش

انرژی هسته‌ای به سوی مدیریت آن است و اگر کشورهای منطقه به این نتیجه برسند که آمریکا گسترش برنامه ظرفیت غنی‌سازی را در یک سال با احتمال دستیابی به سلاح هسته‌ای تایید کرده است، و سپس اگر آنها نیز بر داشتن چنین توانایی اصرار ورزند، ما در جهانی پر از سلاح هسته‌ای زندگی خواهیم کرد که در آن هر کسی - حتی اگر توافق سر جایش بماند - دستش را روی ماشه سلاح هسته‌ای نگه داشته است.

این درحالی است که اظهار نظر کسینجر منعکس‌کننده درکی محدود از وضعیت موجود مذاکرات هسته‌ای و تاریخ برنامه هسته‌ای ایران و همچنین واقعیات نظام بین‌المللی جاری با توجه به گسترش سلاح‌های هسته‌ای است.

نکته کلیدی فهم موضوع اشاعه هسته‌ای، برداشت دقیقی از معاهده منع اشاعه (NPT) است که با هدف کاهش گسترش سلاح‌های هسته‌ای و خلع سلاح هسته‌ای است.

در طول سالیان، ملت‌های بسیاری پیمان‌نامه منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای (NPT) را امضا کرده‌اند اما تعهدات خود در آن را نقض کرده‌اند. این میان حداقل پنج کشور برزیل، آرژانتین، مصر، کره جنوبی و تایوان را می‌توان برشمرد که قوانین NPT را نقض کرده‌اند.

کشورهای دارای سلاح هسته‌ای اغلب نسبت به تعهدات خود مبنی بر انهدام سلاح‌های هسته‌ای نیز کوتاهی کرده و در بسیاری موارد حتی سلاح‌های خود را ارتقا و تعداد آنها را افزایش نیز داده‌اند. اما در مورد ایران سیاست دوگانه‌ای وجود دارد. کسینجر بی‌تردید باید بداند کشورهایی نیز وجود دارند که از توانایی غنی‌سازی برخوردار بوده اما سلاح هسته‌ای ندارند. این کشورها ژاپن، برزیل، آرژانتین، آفریقای جنوبی، آلمان و هلند هستند و روند غنی‌سازی در این کشورها بدون اطلاق نام «کشورهای گسترش‌دهنده سلاح هسته‌ای» به آنها، ادامه دارد.

به مدت چند دهه، موضع غرب درباره برنامه هسته‌ای ایران این بوده که ایران نباید هیچ گونه برنامه هسته‌ای داشته باشد. ایالات متحده آمریکا بیش از دیگران سعی بر نادیده گرفتن حقوق ان.پی.تی ایران دارد و مدعی آن است که هیچ سایت هسته‌ای در ایران نباشد، ایران به بازار سوخت بین‌المللی دسترسی نداشته باشد و در نهایت ایران باید به دلیل به دست آوردن تکنولوژی هسته‌ای، تحریم شود.

از ایران انتظار می‌رفت به تمام تعهدات خود تحت پیمان ان.پی.تی عمل کند اما به حقوق مسلم خود که در این پیمان نامه ذکر شده دست نیابد. تنها پس از سال ۲۰۰۲ میلادی (۱۳۸۳ شمسی) که برنامه غنی‌سازی ایران - با اعمال محدودیت‌های شدید ان.پی.تی - آشکار شد و ایران حقایق را بی‌پرده اعلام کرد، موضع لجوجانه و قانون‌ستیز غرب نسبت به ایران از موضع «هیچ نوع برنامه هسته‌ای» تغییر کرد.

برنامه هسته‌ای ایران و توافق هسته‌ای به معنای اجازه گسترش سلاح هسته‌ای نیست بلکه داستان دفاع کشوری از حقوق مسلم ان.پی.تی خود و حفظ این حقوق است. بر خلاف آنچه کسینجر سعی دارد بر دیگران تحمیل کند، توافق هسته‌ای ایران اثبات دوباره تعهد ایران به قوانین ان.پی.تی و شفاف‌سازی برنامه هسته‌ای آن است.

در حال حاضر نیز قدرت‌های جهانی که در حال مذاکره با ایران هستند اکنون متقاعد شده‌اند که تهران حتی فراتر از تعهدات پیمان نامه NPT عمل می‌کند. این توافق در واقع نشان دهنده آن است که ایران نمی‌خواهد کشوری با هدف گسترش سلاح هسته‌ای باشد.

کسینجر با این دیدگاه خود ثابت کرد توانایی تحلیل ایران را ندارد. به عنوان مثال، در سپتامبر ۲۰۱۴ و پس از نقش کلیدی و مثبت ایران در حمایت از برکناری نخست‌وزیر عراق، نوری مالکی و مبارزه با گسترش داعش در این کشور، کسینجر ایران را به عنوان «مشکلی بزرگ‌تر» از داعش برای آمریکا نام برد؛ که جای تاسف دارد که یک فارغ‌التحصیل تاریخ و دکترای دانشگاه هاروارد چنین موضع‌گیری کند در حالی که او باید واقع‌بین‌تر باشد.

او پیشتر گفته بود آمریکا در مقایسه با دوستان خود، علائق مشترک بیشتری با دولت جمهوری اسلامی ایران دارد. جان لیمبرت، معاون اسبق وزیر امور خارجه آمریکا در امور ایران می‌گوید این اظهار نظر کسینجر بسیار منطقی‌تر از ادعای بی‌پایه و اساس وی مبنی بر تهدید احیای امپراتوری پارس و کمر بند (شیعه) است.

به نظر می‌رسد کسینجر در ادعای خود علیه توافق با ایران تلاش دارد آتش اختلاف محافل هسته‌ای را شعله‌ورتر سازد. در رد غنی‌سازی ایران در سطح ۵٪ تحت نقاب این ادعا که ایران قصد گسترش سلاح هسته‌ای دارد تنها این برداشت را می‌توان داشت که تلاش می‌شود کارتل کوچکی از کشورهای دارنده سوخت هسته‌ای در جهان باقی بماند و توانایی اکثریت دیگر کشورهای جهان نادیده گرفته شود.

که اگر این چنین باشد، قوانین بین‌المللی و سیاست ناپایدار رو به افزایش جهان چند قطبی نقض خواهد شد. شاید به این دلیل است که چند متحد آمریکا مانند برزیل و ترکیه و همچنین ۱۲۰ کشور عضو جنبش غیرمتعهدها آشکارا از ایران در مناقشه‌ای که بر سر برنامه هسته‌ای آن به وجود آمده، حمایت می‌کنند.